

D:\Formpipe\W3D3\WWWRoot_D2_DOWNLOAD_\56c81091-51a6-4b94-b07d-107a600c8df2\SV_Tva_IPR_for_MiniCanprojektet.txt

Från: Peter Wikberg [peter.wikberg@skb.se]

Skickat: den 6 september 2010 09:47

Till: 'Johan Swahn'

Kopia: Anders Svalin; Christer Bohlin; Christina Lilja; Christofer Leygraf; Gunnar Hultquist; Lars Birgersson; Lucie Riad; Marie Berggren; Miles Goldstick; Peter Szak-los; Roland Davidsson; Rolf Persson; Sofie Tunbrant; Lars Birgersson; Karita Research, Kjell Andersson; Yvonne Andersson; António Pereira de Campos; Linder, Jan; Strömberg, Bo; Pivi Jonsson, Josefin; Anderberg, Johan; Eva Simic; Holmfridur Bjarnadottir; Torsten Carlsson; Claes Thegerström; Ansi Gerhardsson; Christine Anvegård
fmne: SV: Två IPR (?) för Mini-Can-projektet

Hej Johan,

Det ska inte råda någon tvekan om att SKB arbetar vetenskapligt med både kopparkorrosionsfrågan och andra som har betydelse för den långsiktiga säkerheten i de slutförvarsanläggningar som finns och kommer att finnas i framtiden. Det finns ingen konflikt i det och att vi, liksom alla andra organisationer, har fortsatt behov av interna dokument.

De två dokument som nämns i granskningen av Mini-Can är statusrapporter inom projektet och har aldrig varit avsedda för publicering. Trots det kommer vi att publicera dessa och se över rapporteringsplanerna för övriga pågående projekt.

En kvalitetsgranskning av de två statusrapporteringarna påbörjas omgående och de publiceras så snart de är godkända.

MVH/

Peter Wikberg, forskningschef SKB

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Johan Swahn [mailto:johan.swahn@mkg.se]

Skickat: den 2 september 2010 16:23

Till: Peter Wikberg

Kopia: Anders Svalin; Christer Bohlin; Christina Lilja; Christofer Leygraf; Gunnar Hultquist; Lars Birgersson; Lucie Riad; Marie Berggren; Miles Goldstick; Peter Szak-los; Roland Davidsson; Rolf Persson; Sofie Tunbrant; Lars Birgersson; Karita Research, Kjell Andersson; Yvonne Andersson; António Pereira de Campos; Jan Linder; Bo Strömberg; Josefin Pivi Jonsson; Johan Anderberg; Eva Simic; Holmfridur Bjarnadottir; Torsten Carlsson; Claes Thegerström; Ansi Gerhardsson; Christine Anvegård
fmne: Fwd: Två IPR (?) för Mini-Can-projektet

Till: Peter Wikberg, forskningschef, SKB

Kopia: Referensgruppen för SKB:s kopparkorrosionsfrågor i syrefri miljö, berörda personer på Strålsäkerhetsmyndigheten, Kernavfallsrådet och Miljödepartementet samt Claes Thegerström, SKB

Hej Peter!

Den 28 augusti skickade jag ett meddelande till Lars Birgersson på SKB och efterfrågade två rapporter med resultat från MiniCan-projektet som genomförs i berglaboratoriet i fsp (se nedan). Rapporterna finns omnämnda i Strålsäkerhetsmyndighetens rapport 2010:17 "Quality Assurance Review of SKB's Copper Corrosion Experiments" från juni i år. Jag har ännu inte erhållit något svar men har nu förstätt att medarbetare på Strålsäkerhetsmyndigheten tidigare begärt att få dessa rapporter, men att myndighetsexperterna, liksom konsulterna som skrivit myndighetsrapporten, endast erbjudits att få läsa rapporterna på plats hos SKB.

I myndighetsrapporten (2010:17) redovisar en extern konsultgranskning av kvalitetssäkringen av i första hand LOT- och Mini-Can-projekten i fsp-laboratoriet. På sidan 20 i myndighetsrapporten står det:

"Sercos has produced two progress reports for SKB that are retained on the internal project record (published in January 2010 and February 2010)."

Skälet till att dessa rapporter bör bli allmänt tillgängliga är att de externa granskarna i den myndighetsrapporten har upptäckt att redovisningen av resultaten från MiniCan-projektet i SKB-rapporten TR-09-20 "Miniature canister corrosion experiments - results of operations to May 2008" från juli 2009 är ofullständig. Mätdata som visar på höga kopparkorrosionshastigheter har utelämnats, bland annat i figur 6-33, utan att skäl anges för detta i rapporten. Båda rapporterna bifogas i denna skrivelse. I myndighetsrapporten skriver de granskande konsulterna på sidan 21:

"Figure 6-33 of SKB (2009b) shows the corrosion rates obtained by AC impedance and LPR measurements for four of the miniature canisters; data from canister 2 are excluded from the graph without explanation. The presented corrosion rate data show some scatter but the maximum value is around 4.5×10^{-6} m/year. However, during the March 2010 review meeting, it became clear that additional corrosion monitoring data were available for these canisters and for canister 2 prior to May 2008, but these data had not been reported in the publicly available SKB technical report. The missing data indicated corrosion rates of up to 500×10^{-6} m/year for canister 2 and up to $15,000 \times 10^{-6}$ m/year for canister 4. Data obtained post-May 2008 show corrosion rates that are several orders of

magnitude higher than expected values for all but canister 5."

Att data för experiment 2 saknas i figur 6-33 är uppenbart -- de finns helt enkelt inte med. Men att dessutom data för korrosionshastigheten inte är inritad i den högra delen av diagrammet för de andra experimenten, trots att de finns tillgängliga och visar höga korrosionshastigheter, är helt oacceptabelt och strider uppenbart mot god forskningssed. Ingen förklaring till varför data är utelämnad finns i rapporten. När dessutom resultaten från experiment 5 är inritat, troligen därför att den korrosionshastigheten kan anses "normal", gör det bara saken värre.

Jag kan dessutom konstatera att resultaten av kopparkorrosionsmätningarna med resistansmätningar bara finns med i rapporten för experiment 2 och 5 (figur 6-36 och 6-37) och att dessa bara anges för 90 dagar, oklart när under försöksperioden. Detta ger inte möjlighet för en utomstående verifiera SKB:s tolkning av resultatet.

Att Mini-Can-rapporten ännu tydligare än tidigare rapporter från LOT-projektet visar att koppar verkar korrodera med höga korrosionshastigheter i en syrefri miljö är uppenbart, trots försäken att dölja detta. Att miljön i Mini-Can är syrefri konstateras på flera ställen i rapporten både genom mätdata och genom att sulfatreducerande bakterier finns i experimentet. Då ska korrosionshastigheterna för koppar enligt SKB:s modeller vara på under 1 nanometer per år. Därmed är även den rapporterade korrosionshastigheten på 0,5 mikrometer per år för experiment 5 i juni 2008 är hundratals gånger för hög.

Jag har haft upprepade korrespondens med SKB de senaste åren för att få ta del av resultat från kopparkorrosionsförsök i fsp-laboratoriet, i första hand från LOT-projektet. Bolaget har hänvisat till att resultaten publiceras först i samband med att TR-rapporter tas fram och att underlagsrapporterna är företagsinterna. Detta duger inte. Hur går det att veta att SKB inte på motsvarande sätt manipulerat redovisningen av resultaten även i de TR-rapporter som gäller exempelvis LOT-projektet?

Från samrådet, från andra möten med SKB och från SKB:s uttalanden i myndighetens granskningsrapport framgår det att SKB menar att större vikt ska läggas vid det som SKB publicerar vetenskapligt än vid SKB-rapporter. Detta betyder till exempel att bolaget anser att större vikt ska ges ett icke referee-granskat konferensbidrag till ett forskarmöte än till SKB:s rapporter där data kan redovisas mer fullständigt. Inte ens en referee-granskad artikel i vetenskapliga tidskrifter har något värde om det som redovisas i artikeln inte är framfört på ett vetenskapligt hederligt sätt. Och om det misstänks att så inte är fallet ska naturligtvis allt underlagsmaterial redovisas helt öppet. Det duger då inte att redovisa till att resultaten är företagsinternt material. Antingen så är arbetet vetenskapligt genomfört och öppet för granskning eller så är det inte vetenskapligt.

Det som hänt är mycket allvarligt. Jag föreslår att SKB börjar med att omedelbart offentliggöra pdf-versioner av de två rapporter med MiniCan-resultat från början av 2010 som beskrivs i myndighetsrapporten. Jag ser emot att få ta del av dessa med värdande e-post. Dessutom bör SKB snarast se till att alla företagsinterna rapporter från försäken i fsp-laboratoriet offentliggörs på SKB:s hemsida. Tidigare har bolaget hänvisat till att detta inte är möjligt på grund av att flera försök görs i ett internationellt samarbete. Detta kan bara vara ett svepskäl. Huvudansvaret för flertalet försök i fsp-laboratoriet är SKB:s och det gäller hur som helst projekten Mini-Can, LOT, prototypförvaret, Alternativ Buffer Materials, Backfill and Plug Test och Canister Retrieval Test.

Det är nu hög tid att visa om SKB:s arbete vetenskapligt eller inte. Om det är vetenskapligt så släpp alla skriftliga företagsinterna dokument som behövs för att vetenskapligt granska bolagets forskningsarbete.

Bästa hälsningar,

Johan

--

Johan Swahn

Kanslichef

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG Box 7005, 402 31 Göteborg

Telefon: 031-711 00 92 Fax: 031-711 46 20

Mobil: 070-467 37 31

E-post: johan.swahn@mkg.se

Skype: jswahn

Hemsida: <http://www.mkg.se>

Besöksadress: Norra Allégatan 5

Begin forwarded message:

> From: Johan Swahn <johan.swahn@mkg.se>
> Date: 27 augusti 2010 14.20.44 CEST
> To: Lars Birgersson <Lars.Birgersson.kem@skb.se>
> Cc: Christine Anvegård <christine.anvegard@mkg.se>
> Subject: Två IPR (?) för Mini-Can-projektet
>
> Hej Lars!
>
> Tack för ett bra möte!
>
> I Strålskerhetsmyndighetens rapport 2010:17 "Quality Assurance Review of SKB's Copper Corrosion Experiments" på sidan 20 om Mini-Can-projektet:

>
> "Serco has produced two progress reports for SKB that are retained on the
> internal project record (published in January 2010 and February 2010)."
>
> Jag skulle vilja veta om detta är IPR-rapporter eller om de har annan
> status. Jag är dessutom intresserad av att ta del av dem.
>
> Sedan tidigare ligger en fråga hos dig om statusrapporter, Årsrapport för
> 2009 och "Planning Report för 2010" för fsp-laboratoriet.
>
> Ha en bra helg!
>
> Bästa hälsningar,
>
> Johan
>
>
> cc Christine Anvegård, MKG
> --
> Johan Swahn
>
> Kanslichef
> Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG Box 7005, 402 31
> Göteborg
>
> Telefon: 031-711 00 92 Fax: 031-711 46 20
> Mobil: 070-467 37 31
> E-post: johan.swahn@mkg.se
> Skype: jswahn
> Hemsida: <http://www.mkg.se>
> Besöksadress: Norra Allégatan 5
>

Utskriftsvänlig version